

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Παρασκευή 9 Ιουνίου 2017, 17:40-21:00

«Κόλαση και Ετερότητα»

Σάββατο 10 Ιουνίου

Συνεδρία: «Κόλαση εντός» 10:00-13:00

Συνεδρία: «Διαστάσεις της Κόλασης» 17:20-21:00

Πολιτιστικό Κέντρο "Μελίνα"

Ηρακλειδών 66

σταθμός Κεραμεικός/Θησείο

ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Φώτης Καγγελάρης

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Σωκράτης Δεληβογιατζής

Φώτης Καγγελάρης

Τέση Λαζαράτου

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 9 ΙΟΥΝΙΟΥ, 17:40-21:00

ΣΥΝΕΔΡΙΑ: «ΚΟΛΑΣΗ ΚΑΙ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ»

17:40 Έναρξη-Χαιρετισμοί

18:00 Αικατερίνη Μπουκουβάλα, Αναστάσιος Τσακαλιάδης-
Σωτηράκογλου Τριτοετείς Φοιτητές Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών

18:20 Στέλλα Καλογεροπούλου Νομικός, Δρ Κοινωνιολογίας

18:40 Αθηνά Μιράσγεζη Διδάσκουσα στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

19:00 Τέση Λαζαράτου Ψυχοθεραπεύτρια

19:20 Νικήτας Χιωτίνης Καθηγητής/Διευθυντής Σχολής Καλλιτεχνικών Σπουδών,
ΤΕΙ Αθήνας

19:40 Αντώνης Λιοδάκης Ψυχίατρος, Ψυχοδραματιστής, Διευθυντής Κέντρου
Ψυχικής Υγείας Ρεθύμνου

20:00 Μάνος Χρυσοβέργης Φωτογράφος, Μέλος της bdsm Ομάδας Spank
Collective

20:20 Θανάσης Γεωργιάς Ιατρός, Ψυχαναλυτής, Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας
Daseinsanalysis

20:40 Γιώργης Γιατρομανωλάκης Καθηγητής Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών

Θα ακολουθήσει συζήτηση

ΣΑΒΒΑΤΟ 10 ΙΟΥΝΙΟΥ 10:00-13:00 και 17:20-21:00

ΣΥΝΕΔΡΙΑ: «ΚΟΛΑΣΗ ΕΝΤΟΣ» 10:00-13:00

10:00 Χαιρετισμός

10:15 Αγγελική Φωτεινού Δραματοθεραπεύτρια, Εργοθεραπεύτρια, Κοινωνική Λειτουργός (Εταιρεία Κοινωνικής Ψυχιατρικής και Ψυχικής Υγείας, Δομή Αττικής)

10:30 Δέσποινα Παπαϊωάννου Ψυχολόγος, Εικαστική Ψυχοθεραπεύτρια (Εταιρεία Κοινωνικής Ψυχιατρικής και Ψυχικής Υγείας, Δομή Φωκίδας)

10:45 Θάλεια Πρωτοψάλτη Εικαστικός Α.Σ.Κ.Τ.

11:00 Βασίλειος Κυριαζάκης Ψυχίατρος-Επιμελητής Β', Ψ.Ν.Α Δρομοκάϊτειο

11:15 Άντα Πάιζη Dance Professor (BA-RAD MENTOR-ISTD), Choreographer, Senior Dance Movement Therapist and Supervisor, Χοροθεραπεύτρια-Χοροκινητική Θεραπεύτρια

11:30 Εύα Χειλαδάκη Εκπαιδεύτρια στο πρόγραμμα "Λόγος και Ύφασμα" της ΑΡΣΙΣ

11:45 Κατερίνα Πούτου Κοινωνική λειτουργός, με επικουρικές της κοινωνικής εργασίας εκπαιδεύσεις στην συστημική προσέγγιση και θεραπεία, στον κοινωνικό σχεδιασμό και κοινοτική ανάπτυξη, στην εμφύχωση και ενδυνάμωση ατόμων, ομάδων, κοινοτήτων

12:00 Αλεξάνδρα Γαβρίλη Ψυχολόγος

12:15 Λένα Τερκεσιδου Σύμβουλος Ψυχικής Υγείας - Συγγραφέας βιβλίων και θεατρικών έργων για παιδιά, εφήβους και ενήλικες

12:30 Θεατρικό Δρώμενο Αγγελική Φωτεινού

Θα ακολουθήσει συζήτηση

ΣΑΒΒΑΤΟ 10 ΙΟΥΝΙΟΥ 17:20-21:00

ΣΥΝΕΔΡΙΑ: «ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΛΑΣΗΣ»

17:20 Χαιρετισμός

17:40 Ιωάννης Μήτρου Εταίρος ερευνητής του Εργαστηρίου Φιλοσοφικής Έρευνας πάνω στο Φαντασιακό (Ε.Φ.Ε.Φ) του Α.Π.Θ., Διευθυντής του Διεθνούς Εργαστηρίου Έρευνας Παραστατικών Τεχνών-AlmaKalma, Ψυχαναλυτής

18:00 Χρυσάνθη Κεχρολόγου Διδάκτωρ Φιλοσοφίας, Ερευνήτρια στο Εργαστήριο Φιλοσοφικής Έρευνας πάνω στο Φαντασιακό Α.Π.Θ.

18:20 Ελένη Τάτλα Αρχιτέκτων Μηχανικός ΕΜΠ, Ph.D. University of Edinburgh

18:40 Άννα Φιλίνη Αρχιτέκτων, Ζωγράφος

19:00 Θεόδωρος Γεωργίου Καθηγητής Πολιτικής Φιλοσοφίας Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

19:20 Πέπη Ρηγοπούλου Καθηγήτρια Μ.Μ.Ε. Πανεπιστήμιο Αθήνας

19:40 Βασίλειος Θερμός Κληρικός, Ψυχίατρος παιδιών και εφήβων, Επίκουρος Καθηγητής Ανωτάτης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Αθήνας

20:00 Σωκράτης Δεληβογιατζής Καθηγητής Φιλοσοφίας Αριστοτελείου

Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Διευθύντης Εργαστηρίου Φιλοσοφικής Έρευνας πάνω στο Φαντασιακό

20:20 Ιωάννα Κούρτοβικ Νομικός

20:40 Δημήτρης Βεργέτης Ψυχαναλυτής, Διευθυντής του περιοδικού αληθεια

Θα ακολουθήσει συζήτηση

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

Δημήτρης Βεργέτης Ψυχαναλυτής, Διευθυντής του περιοδικού αληθεια

Η κόλαση των διάφυλων σχέσεων: η διαφορά των φύλων στον 21ο αιώνα

Η κατίσχυση του ατομικισμού ως υπέρτατης αξίας μέσα στο λυκόφως των ιδεωδών, η ιστορική μετάβαση από τις κοινωνίες των απαγορεύσεων και της αποτρεπτικότητας σε κοινωνίες προτρεπτικότητας, γαλουχημένες με τον κυνισμό του ηδονοθηρικού καταναλωτισμού και της ναρκισσιστικής ιδιοτέλειας, η πορνογραφική εμπορευματοποίηση της σεξουαλικότητας, η αποσύνδεση της απόλαυσης από την επιθυμία και τον έρωτα, η υποκατάσταση του ερωτικού παρτενέρ από πάσης φύσεως γκάτζετ, η εξάλειψή του συχνά από εξαρτησιογόνες πρακτικές, η επισφάλεια της επιβίωσης στο χείλος της κοινωνικής έκπτωσης εκεί όπου ο νεοφιλελευθερισμός ξηλώνει μεθοδικά και αμείλικτα κάθε δίκτυο κοινωνικής προστασίας, αποτελούν μερικούς θεμελιώδεις παράγοντες που αποδομούν σε βάθος όλα τα σχήματα αμοιβαίας ερωτικής εμπειρίας, μετατρέποντας τις διάφυλες σχέσεις σε κόλαση ναρκοθετημένη με δυσάρεστες εκπλήξεις και επώδυνα αδιέξοδα.

Αλεξάνδρα Γαβρίλη Ψυχολόγος

Το καημένο το σώμα πενθεί!

Η Ραλλού, μια γυναίκα 35 χρονών, έπασχε τον τελευταίο μήνα από κρίσεις πανικού, όπως η ίδια ονόμαζε τα συμπτώματα που έρχονταν ξαφνικά και ανεξήγητα να την τρομοκρατήσουν. Ζαλάδα, αίσθηση ασφυξίας, το μυαλό της «έφευγε», φοβόταν ότι τρελαίνεται κι ότι μπορεί ακόμα και να πεθάνει. Φοβόταν να μπει στα μέσα μαζικής μεταφοράς, ακόμα και να βρεθεί σε πολύ κόσμο. Η αγωνία της υπερχείλιζε. Μιλούσε ασταμάτητα, σκέψεις άναρχες την κατέκλυζαν. Σαν να είχε ανοιχτεί μπροστά της το χάος κι αυτή πάλευε να μην χαθεί μέσα του.

*Θανάσης Γεωργιάς Ιατρός, Ψυχαναλυτής, Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας
Daseinsanalysis*

Η κόλαση του Paul Celan

Ο Paul Celan, από τους σημαντικότερους ποιητές του 20ου αιώνα, δεν μπόρεσε ποτέ να απομακρυνθεί από την κόλαση του εγκλεισμού στα στρατόπεδα συγκέντρωσης και του Ολοκαυτώματος. Όπως τα πτώματα που είναι ανίκανα να μιλήσουν, έτσι και οι λέξεις δεν μπορούν πλέον να μιλήσουν και να ονομάσουν αυτό που έγινε. Όμως για τον Celan, το μίλημα της γλώσσας και η αληθινή συνομιλία με τον άλλον σημαίνουν το μοναδικό κράτημα από το «εκτός γλώσσας», δηλαδή από την τρέλα. Η ποίηση, η αφήγηση και οι προσπάθειες συνομιλίας γίνεται ένας τρόπος να αντιμετωπιστεί το τραύμα μιας πληγής που δεν κλείνει. Προϋπόθεση είναι η ύπαρξη ενός συνομιλητή. Ο λόγος απευθύνεται σε έναν άλλο. Χωρίς κάποιον αποδέκτη χάνεται το νόημα του λόγου και η πραγματικότητα γίνεται αφόρητη -έως τρομακτική. Το κατ' εξοχήν Εσύ στο οποίο απευθύνεται -ο στοχαστής που τον γοητεύει και τον επηρεάζει, ο κατ' εξοχήν στοχαστής της γλώσσας που και ο ίδιος μιλά-, είναι ο Heidegger. Οι συναντήσεις τους, όμως, παρέμειναν ένα ερωτηματικό. Υπήρξε αληθινή συνομιλία; Τι πήγε στραβά; Τότε και πως μια συνάντηση λειτουργεί θεραπευτικά;

*Θεόδωρος Γεωργίου Καθηγητής Πολιτικής Φιλοσοφίας Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο
Θράκης*

Η κόλαση ως μεταφορά

Τόσο στη λογοτεχνική γραμματεία όσο και στη φιλοσοφική σκέψη, η ιδέα της κολάσεως κατέχει κεντρική θέση. Η ιδέα αυτή από νοηματικής απόψεως χρησιμοποιείται στις γλωσσικές εκφράσεις ως μεταφορά ή ορθότερα ως έννοια της οποίας το νόημά της είναι η χρήση της κατά τον Wittgenstein.

Η σημασιολογική ιδιαιτερότητα της λέξης: «κόλαση» συνίσταται στην κατάργηση της διακρίσεως ανάμεσα στη λογική και τη ρητορική. Πράγμα που συνεπάγεται ότι η εννοιολογική καθαρότητά της ανάγεται στην πραγματολογική - ερμηνευτική μήτρα της που είναι η θεμελίωσή της ως «απόλυτης μεταφοράς».

Το δομικό - εννοιολογικό χαρακτηριστικό της έννοιας: «κόλαση» συνίσταται στο διαμεσολαβητικό ρόλο τον οποίο αναλαμβάνει να παίξει στην εκκοσμικευμένη σύγχρονη κοινωνία και εποχή όπου συντελείται και «σημαντική αλλαγή» του ίδιου του όρου (δηλ. της κολάσεως), αλλά λαμβάνει χώρα και πραγματική αλλαγή συνθηκών ζωής σχετικά με το θεολογικό κοσμοείδωλο. Οι δύο αυτές αλλαγές καθορίζουν ριζικά την αυτοσυνείδηση του σύγχρονου ανθρώπου.

*Σωκράτης Δεληβογιατζής Καθηγητής Φιλοσοφίας Αριστοτελείου Πανεπιστημίου
Θεσσαλονίκης, Διευθυντής Εργαστηρίου Φιλοσοφικής Έρευνας πάνω στο Φαντασιακό*

Η δυσμένεια των σημείων και το κολαστικό απάνθρωπο

Ό,τι διέπει εντόσθια την εποχή μας περνάει από μία πολυπλοκότητα απρόβλεπτου και υψηλής διακινδύνευσης. Βιώνουμε ένα είδος δυσμένειας των σημείων, που συνδυάζεται με ένα λόγο ολοένα και μεγαλύτερης βύθισης μέσα σε ολοποιητικές διεργασίες περάσματος από την περιοχή του λανθάνοντος σε εκείνη του ρητού και του φανερού μιας κορυφαίας αντιφατικής σκοπιμότητας. Το ανθρώπινο έτσι απανθρωποιείται δυνάμει μιας εντροπικής τάσης αραίωσης του νοήματος. Η πορεία όμως προς την "κόλαση" δεν αντιμετωπίζει μοιραία το (μη) διαλεκτικό της άλλο; Και η όλη προβληματικοποίηση δεν σαρώνει μορφοποιητικά και εναλλάξιμα έως αντιστροφικά μια ύλη σκιότητας και αδράνειας;

Βασίλειος Θερμός Κληρικός, Ψυχίατρος παιδιών και εφήβων, Επίκουρος Καθηγητής Ανωτάτης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Αθήνας

Η κόλαση ως προσωπική πραγματικότητα και ως κληρονομημένη αναπαράσταση

Η έννοια της κόλασης θα προσεγγισθεί σε τρία επίπεδα: ιδεολογικό-θεολογικό, ψυχικής αναπαράστασης, βιώματος-εμπειρίας. Η εισήγηση θα προσπαθήσει να βρει δρόμους με τους οποίους τα επίπεδα αυτά συνδέονται και αλληλοεπηρεάζονται, μέσα από την ψυχαναλυτική προοπτική της διάκρισης Φαντασιακού-Συμβολικού, καθώς και των μηχανισμών άμυνας οι οποίοι συμβάλλουν στη αποκρυστάλλωση συγκεκριμένων αντιλήψεων.

Στέλλα Καλογεροπούλου Νομικός, Δρ Κοινωνιολογίας

Προσωπικές κολάσεις: Ο Εαυτός ως Ετερότητα

Κόλαση, κολάζω: μ' ένα απλό πάτημα του κουμπιού στο Google μαθαίνουμε, ότι η αρχική σημασία της λέξης "κολάζω", στα ελληνικά τουλάχιστον, είναι "αποκόπτω", οπότε, Κόλαση: η κατάσταση της αποκοπής, της απομάκρυνσης -της απόσχισης, της αποκάλυψης των οικείων πραγμάτων, των οικείων οντοτήτων μέσα στην ετερότητά τους εν αναφορά προς το Είναι, που σημαίνει: το "δικό μας" Είναι.

Χρυσάνθη Κεχρολόγου Διδάκτωρ Φιλοσοφίας, Ερευνήτρια στο Εργαστήριο Φιλοσοφικής Έρευνας πάνω στο Φαντασιακό Α.Π.Θ.

Κολαστικές τροπές

Σήμερα, βιώνουμε την τερατογένεση μιας ζοφερής και ανεπιθύμητης κατάστασης,

ενός μηδενισμού. Μηδενισμού κάθε «νοήματος» της ανθρώπινης ύπαρξης και συνύπαρξης -της ετερότητας και μοναδικότητας- μέσα σε συνθήκες ζοφερότητας και εντροπικότητας. Ο Νίτσε έγραφε για τον ευρωπαϊκό μηδενισμό, λέγοντας ότι «αυτό που σας αφηγούμαι, είναι η ιστορία των επόμενων δύο αιώνων. Περιγράψω αυτό που έρχεται, αυτό που δεν μπορεί πια να μη συμβεί: την ανάδυση του μηδενισμού».

Ιωάννα Κούρτοβικ Νομικός

Η κόλαση ως πρόσχημα

Πτυχές: Η έννοια της κόλασης ως ιδέα και ιδεολόγημα, φόβητρο και καταφύγιο, φυγή από το πραγματικό και κατάδυση στις αλήθειες του, αντιστροφή της πραγματικότητας και αποθέωση του υποκειμενικού.

Βασίλειος Κυριαζάκης Ψυχίατρος-Επιμελητής Β΄, Ψ.Ν.Α Δρομοκαΐτειο

Ενδονοσοκομειακή ομάδα ψυχοθεραπείας-ψυχοεκπαίδευσης

Η συγκεκριμένη ομάδα αποσκοπεί στο να ωθήσει τους ασθενείς που την παρακολουθούν να αναπτύξουν μια αποδεκτή, κατανοητή και εφικτή στην εφαρμογή της συμπεριφορά μέσα στο περιβάλλον τους.

Η συμπεριφορά που θα αναπτύξουν πρέπει να αποδεικνύεται κατά την διάρκεια της εκπαίδευσης τους στην ομάδα ότι είναι υιοθετημένη και αποφασισμένη από τους ίδιους. Η εκπαίδευση της ομάδας στοχεύει σε θέματα που αφορούν την καθημερινότητα και τις διαπροσωπικές σχέσεις. Η συμπεριφορά που αναπτύσσουν οι ασθενείς μέσα στην ομάδα δημιουργείται και οριοθετείται από τις απαραίτητες προϋποθέσεις και συνθήκες, οι οποίες ορίζονται με σαφή τρόπο από την ομάδα και οι οποίες παρέχουν στους ασθενείς μια αναγκαία και ασφαλή δυναμική για μια συνεχόμενη υποστήριξη τους. Απώτερος στόχος της συγκεκριμένης ομάδας είναι η κοινωνική επανένταξη των μελών της.

Τέση Λαζαράτου Ψυχοθεραπεύτρια

Όταν το τραύμα αποβαίνει μεταδοτικό

Οι συνέπειες του τραύματος αφορούν όχι μόνο στην ατομική αλλά πυκνά και στην συλλογική ανθρώπινη εμπειρία, κάτι που τοποθετεί την έννοια του ψυχικού τραύματος πέραν της κλινικής και των νοσολογικών οντοτήτων. Εξελίξεις που δρομολογούνται στην βάση της επαναδιαπραγμάτευσης του, αναγκαία διεργασία προκειμένου να παραχθεί η ίαση, τελικά το ενισχύουν. Κλασικό παράδειγμα η επενέργεια - παρενέργεια του σωφρονιστικού. Οι «κρατούμενοι τριών χρονών», μια εννοιολογική σύλληψη - εφιαλτική πραγματικότητα που υποστασιοποιεί το

προτεσταντικό δόγμα «γεννηθήκαμε ένοχοι», επαναφέρουν το προπατορικό αμάρτημα στο κέντρο του σύμπαντος κόσμου μας.

Αντώνης Λιοδάκης Ψυχίατρος, Ψυχοδραματιστής, Διευθυντής Κέντρου Ψυχικής Υγείας Ρεθύμνου

Η Κόλαση μέσα μας

Ο σημερινός άνθρωπος βιώνει μία «σχάση» στο είναι του, που ανάγεται σε μία πολυσυνθετική σύγχυση. Η αίσθηση απαξίωσης εαυτού, δεσπόζει στην καθημερινότητά μας και μας τροφοδοτεί με το «λίγο» του είναι ή με το «λίγο» του κόσμου. Μία νέα διορατική ματιά απαιτείται για την κατανόηση της απόγνωσης που χαρακτηρίζει τον άνθρωπο της σύγχρονης εποχής.

Ο υπερ-ελεγμένος από τα έξω και ο αυτό-ελεγμένος από τα μέσα, ο στερημένος από το σώμα του, ο στερημένος από την σεξουαλικότητά του, βυθισμένος σε σεξιστικές εκδοχές ο υπερ-φυσιολογικός άνθρωπος που η ζωή του κυλάει ατάραχη χωρίς να την ζει. Οι σύγχρονες μετριοκρατίες ο ατομικός και κοινωνικός κομπορμισμός όπως και η μισαλλοδοξία σε κάθε τι διαφορετικό προξενούν αναπόφευκτα την κόλαση.

Ποιος μπορεί να υπερβεί την φοβισμένη μας ψυχολογική αντιμετώπιση και την κριτική που ασκείται πάνω στις μικρές μας αντισταθμιστικές μυθολογίες; Και να πει: η σκέψη της ερημιάς δεν τον φοβίζει, την κοιτάζει κατάματα και από την ενατένιση αυτή αποκομίζει κάποια γαλήνη.

Ιωάννης Μήτρου Εταίρος ερευνητής του Εργαστηρίου Φιλοσοφικής Έρευνας πάνω στο Φαντασιακό (Ε.Φ.Ε.Φ) του Α.Π.Θ., Διευθυντής του Διεθνούς Εργαστηρίου Έρευνας Παραστατικών Τεχνών-AlmaKalma, Ψυχαναλυτής

Η αδυνατότητα της διάφυλης σχέσης στην εποχή της εκλειπτικής του έρωτα: Κόλαση

Το υποκείμενο εγγράφεται στο φύλο με μία συμβολική πράξη πέραν της βιολογικής αρχής. Η εμφυλότητά του αποτελεί ένα ενεργό γίνεσθαι στο βαθμό που διατέμνει την ίδια του την ύπαρξη. Η άλλη ενεργότητα του υποκειμένου είναι η συνάντησή του με την θνητότητά του. Και τα δύο δημιουργούν σύνολα τομών στον βίο του υποκειμένου, πάντα με φόντο την δομική του έλλειψη ως επακόλουθο του χαμένου αντικειμένου αγάπης. Το συμβάν του έρωτα (A.Badjou) μεταλλάζει τον Κόσμο του υποκειμένου, ο οποίος του εμφανίζεται μέσα από ένα είδος ενσωμάτωσης του παρόντος. Από την άλλη η λακανική λογική αυτού του συμβάντος ενέχει στον πυρήνα του την jouissance, η οποία αναδεικνύει το μη-ορατό πραγματικό, το οποίο πυκνώνεται στο αξίωμα μίας μη ύπαρξης. Αυτής της διάφυλης σχέσης.

Στην εποχή της ασημαντότητας (Καστοριάδης) και του καταστροφικού καπιταλισμού, με την απώλεια της παραγωγής λόγου και την επικυριαρχία της επιστημονικο-τεχνικής εξουσίας, στο πλαίσιο ενός διαστροφικού φιλελευθερισμού, αναδύεται μία

αρνητικότητα η οποία μορφοποιείται ως εκλειπτική του ερωτικού συμβάντος, την ίδια στιγμή που "γεννιούνται" νέα κινήματα εμφυλότητας. Από την κόλαση του φύλου μεταπηδούμε στην κόλαση του μη-ερωτισμού στην οποία η λακανική ρήση: "δεν υπάρχει μία διάφυλη σχέση" μετασχηματίζεται στην αδυνατότητα της.

Αθηνά Μιράσγεζη Διδάσκουσα στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Φάουστ

Φωτιά. Διάβολος. Ο ένας επί του άλλου. Εχθρότητα. Ο σώζων εαυτώ σωθήτω. Πανικός. Ο Φάουστ. Υπέγραψε με αίμα το σύμφωνο με τον Μεφιστοφελή. Πήρε νιάτα. Έδωσε Επιστήμη και Ψυχή. Μια αγοροπωλησία στην καρδιά του δυτικού πολιτισμού. Τι είναι προτιμότερο, να ξέρεις ή να είσαι; Να είσαι ή να γίνεσαι; Να γίνεσαι ή να χάνεσαι; Ο Φάουστ έχασε την ψυχή του, και βρήκε τη ζωή. Πούλησε την Επιστήμη όσο όσο. Σπούδασε Φιλοσοφία, Ιατρική και Νομική, και δυστυχώς Θεολογία. Σκέφτηκε και έδρασε. Η αξία της σκέψης και η αξία της πράξης. Σκέφτομαι, άρα καίγομαι. Υπάρχω, άρα μπαίνω σε πειρασμό. Δρω, άρα έχω φίλους και εχθρούς. Η αξία της γνώσης. Ξέρουμε ένα μεγάλο τίποτα. Η ελπίδα στη μαγεία.

Αικατερίνη Μπουκουβάλα, Αναστάσιος Τσακαλιάδης-Σωτηράκογλου

Τριτοετείς Φοιτητές Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών

Τέχνη και ψυχική νόσος: Σκαρφαλώνοντας το ανοίκειο ύψος της «άρρητης τέχνης»

Ο στόχος της εν λόγω παρουσίασης είναι η προσέγγιση του αισθήματος του Υψηλού, όπως προκύπτει μέσω της Art Brut και η ανάλυση της παραπάνω σχέσης. Η διάρθρωση της παρουσίασης αρχικά συνίσταται σε μια σύντομη εισαγωγή στην έννοια του Υψηλού, όπως αυτή εμφανίζεται και αναλύεται στο έργο του Γερμανού φιλοσόφου Ι. Kant «Κριτική της κριτικής δύναμης». Μια βασική κατανόηση της έννοιας αυτής, που αναφέρεται στην ακραία συγκίνηση, την ταυτόχρονη οδύνη και ηδονή που αισθάνεται κανείς όταν έρχεται σε επαφή με ορισμένα φαινόμενα ή αισθητικά αντικείμενα, κρίνεται απαραίτητη για την κατανόηση της σύγχρονης πρόσληψης της Art Brut. Η σύνδεση αυτή όμως, γίνεται όχι τόσο μέσα από το υψηλό του Kant, αλλά στηρίζεται στην φροϋδική εκδοχή του Υψηλού, το Ανοίκειο. Πώς μπορούμε να ερμηνεύσουμε τον τρόμο, το δέος, αλλά και τη συγκίνηση που αισθανόμαστε όταν ερχόμαστε σε επαφή με την τέχνη του περιθωρίου, την τέχνη των πασχόντων ψυχισμών, την τέχνη πριν από το στάδιο του καθρέφτη; Κύρια επιδίωξη μας είναι η απάντηση στο παραπάνω ερώτημα μέσω μιας προσέγγισης ορισμένων εικαστικών παραδειγμάτων της Art Brut, βασισμένης στα γραπτά του S. Freud και του J. Lacan σχετικά με την απόλαυση, τη μετουσίωση και εν τέλει τη σχέση του ατόμου που παρατηρεί με το αντικείμενο της αισθητικής.

Άντα Παίιξη *Dance Professor (BA-RAD MENTOR-ISTD), Choreographer, Senior Dance Movement Therapist and Supervisor, Χοροθεραπεύτρια-Χοροκινητική Θεραπεύτρια*

Μόλις διαγνώστηκα με καρκίνο....και τώρα...;

Το περιεχόμενο της εισήγησης με βάση το θέμα "ΚΟΛΑΣΗ εντός, εκτός", θα περιλαμβάνει: Το ταξίδι των ασθενών που έχουν διαγνωστεί με καρκίνο προς την ίαση και θεραπευτική αποκατάσταση, μέσω της χοροθεραπείας-χοροκινητικής Θεραπείας στο Κέντρο Ημέρας για Ψυχολογική Υποστήριξη Ασθενών με Καρκίνο.

Δέσποινα Παπαϊωάννου *Ψυχολόγος, Εικαστική Ψυχοθεραπεύτρια (Εταιρεία Κοινωνικής Ψυχιατρικής και Ψυχικής Υγείας, Δομή Φωκίδας)*

Κραυγή: Ψθορά και Θάνατος στο έργο του Μούνκ

Το περιεχόμενο της εισήγησης με βάση το θέμα "ΚΟΛΑΣΗ εντός, εκτός", θα περιλαμβάνει το υλικό που αναδύθηκε δια μέσου της εικαστικής Θεραπείας μέσα από το γνωστό έργο «Κραυγή» του Μούνκ από λήπτες των υπηρεσιών ψυχικής υγείας των Μ.Ψ.Α. Φωκίδας που μετέχουν σε προγράμματα της Λέσχης Κοινωνικοποίησης.

Κατερίνα Πούτου *Κοινωνική λειτουργός, με επικουρικές της κοινωνικής εργασίας εκπαιδεύσεις στην συστημική προσέγγιση και θεραπεία, στον κοινωνικό σχεδιασμό και κοινοτική ανάπτυξη, στην εμπύχωση και ενδυνάμωση ατόμων, ομάδων, κοινοτήτων*

Κόλαση, εντός, εκτός και ...επι τα αυτά. Γωνίες και Α- γωνίες καθ'ΑΡΣΙΣ!

Τι θέλω; Τι θέλω να επικοινωνήσω; Ποιός/ ποιά είμαι; Πως θέλω σήμερα να συστηθώ; Και γιατί; Τι θέλουν να ακούσουν; Τι καταλαβαίνουν; Πως να μιλήσω σε ένα κοινό άγνωστο; Ποιο θέμα, εμπειρία, ρόλο να ξεχωρίσω; Τι και ποιός ο τρόπος που θα κεντρίσει το ενδιαφέρον; Ποιες ιδέες θέλουν να εκτεθούν σε μια συνάντηση που κάνει την Κόλαση οικοδέσποινα ανθρώπων, και πρωταγωνίστρια διεργασιών, γνώσεων και πειραματισμών στην γνωριμία με τον Άλλον/ Άλλη - εκτός - αλλά συχνά και με τον εαυτό μας -εντός;

Ποια και Τι είναι η Κόλαση; Είναι ο περι- ορισμός ή η περι-κοπή; Ο έλεγχος ή η διόρθωση; Είναι η τιμωρία ή το κλάδεμα; Η έννοια της λέξης και οι χρήσεις της στην εξέλιξη του λόγου συχνά δεν συναντιούνται στο χρόνο και το νόημα.

Έχουν υπάρξει και κινηθεί σε παράλληλους βίους και γραμμές.

Θάλεια Πρωτοψάλτη *Εικαστικός Α.Σ.Κ.Τ.*

Η ζωγραφική έκφραση ως συμπληρωματικό μέσο θεραπείας

Ψ.Ν.Α Δρομοκαΐτειο

Τμήμα οξέων περιστατικών "Ελλήνων Αμερικής"

Συνοπτική αναφορά για την ήδη εγκαθιδρυμένη ομάδα ψυχοθεραπείας - ψυχοεκπαίδευσης όπως και για τις γενικότερες συνθήκες ενός τμήματος οξέων περιστατικών.

Αναφορά στους λόγους που καθιστούν το μέσο της ζωγραφικής ως συμπληρωματική θεραπεία, μια ιδιάζουσα περίπτωση σε ένα τμήμα οξέων, που απαιτεί ένα διαφορετικό χειρισμό από της υπόλοιπες περιπτώσεις εφαρμογής του μέσου αυτού. Ανάλυση του τρόπου εκτέλεσης της ζωγραφικής δραστηριότητας που στην ουσία χρησιμοποιείται ως ένας εναλλακτικός τρόπος επικοινωνίας έναντι του προφορικού λόγου.

Εστίαση στο βασικό χαρακτηριστικό της, η οποία ωθεί τους ασθενείς να παρακάμψουν το παραλήρημα και να απεικονίσουν απευθείας τα υγιή κομμάτια τους, κρατώντας τους έτσι στην πραγματικότητα.

Υποστήριξη της ένταξης της ζωγραφικής διαδικασίας σε τμήματα οξέων περιστατικών σαν συμπληρωματικό μέσο θεραπείας, όπως και τεκμηρίωση των λόγων που καθιστούν το μέσο της ζωγραφικής ικανό να λειτουργήσει θετικά και ομαλά μέσα στο συγκεκριμένο πλαίσιο.

Ελένη Τάτλα *Αρχιτέκτων Μηχανικός ΕΜΠ, Ph.D. University of Edinburgh*

Η φανταστική βιβλιοθήκη: μεταστρουκτουραλιστική πρόσεγγιση στο έργο του Gustave Flaubert «Ο πειρασμός του Αγίου Αντωνίου»

Στο πλαίσιο της Μεταστρουκτουραλιστικής κριτικής στη γνώση, ο Foucault αναγνωρίζει ότι το έργο του Flaubert «Ο Πειρασμός του Αγίου Αντωνίου» συγκροτεί μια φανταστική βιβλιοθήκη ως μια σειρά, μια διαδοχή αποσπασματικών επαναλήψεων της γνώσης όπως αυτή έχει καταγραφεί σε βιβλία προηγουμένων συγγραφέων. Συγχρόνως, το έργο ενεργοποιεί μια ακολουθία από εικόνες εν είδει θεάτρου μαριονετών, όπου η όραση εγκιβωτίζεται σε πλαίσια με συνεχώς διανοιγόμενο βάθος.

Η μελέτη αυτή επικεντρώνεται στον ιδιαίτερο τρόπο με τον οποίο στον «Πειρασμό» μέσω της ιστορικής θεμελίωσης εισάγεται η Νεωτερικότητα, με ένα τρόπο που προσιδιάζει στη Νιτσεική κριτική της καταγωγής. Δηλαδή μέσα από την αποσπασματικότητα, την ψευδαίσθηση, την απάτη.

Λένα Τερκεσίδου *Σύμβουλος Ψυχικής Υγείας - Συγγραφέας βιβλίων και θεατρικών*

έργων για παιδιά, εφήβους και ενήλικες

Η αξία των παραμυθιών για τα παιδιά στην αντιμετώπιση των προβλημάτων της ζωής τους.

(Κόλαση μέσα και έξω)

Η μορφή και η δομή των παραμυθιών υποβάλλει το παιδί σε εικόνες που μπορεί να το βοηθήσουν να δομήσει τις ονειροπολήσεις του και να προσανατολιστεί καλύτερα στη ζωή του σχετικά με τις δυσκολίες του.

Άννα Φιλίνη Αρχιτέκτων, Ζωγράφος

Η Κόλαση, από την Αναγέννηση στον 20ο αιώνα

Οι ανάγλυφες μορφές διαβόλων και τεράτων γύρω από τα θυρώματα των καθεδρικών ναών του Μεσαίωνα, όπως στη Νοτρ-Νταμ στο Παρίσι, προειδοποιούσαν τους πιστούς ότι η Κόλαση караδοκεί πίσω από κάθε αμαρτωλή πράξη τους. Η Αναγέννηση αναποδογύρισε τις συνήθειες, έφερε φωτεινές εικόνες στις τοιχογραφίες και τους ζωγραφικούς πίνακες. Έφερε δίπλα στην απεικόνιση του Παραδείσου και της Κόλασης, την απεικόνιση κοινών θνητών. Ο ολλανδός Ιερώνυμος Μπος στα τέλη του 15ου αιώνα σατίρισε τις αμαρτίες των ανθρώπων και τις τιμωρίες τους, όπου οι μορφές παράξενων τεράτων και ζώων απειλούν το ίδιο πλούσιους και φτωχούς, άρχοντες και χωρικούς και επισκόπους. Οι ιδιοφυείς και περίτεχνοι πίνακές του δείχνουν ονειρικές ή μαγικές μορφές μέσα σε μυθικά τοπία της κόλασης, που παρουσιάζονται στα περίφημα τρίπτυχά του παράλληλα με τους ουράνιους παραδείσους και τις γήινες περιπέτειες με βάσανα και απολαύσεις. Στην αρχή του 16ου αιώνα ο Μιχαήλ Άγγελος δείχνει την Κόλαση στην Καπέλα Σιστίνα ως τμήμα της Δευτέρας Παρουσίας όπου συνυπάρχει με τον Παράδεισο στο πάνω μέρος της τεράστιας τοιχογραφίας. Παντού κυριαρχούν, και στο καλό και στο κακό, οι ανθρώπινες μορφές με τα στιβαρά σώματα. Μέσα στη βάρκα των αμαρτωλών, ξεχωρίζουν οι τερατόμορφες παρουσίες του Χάροντα και του δικαστή, στον οποίο ο μεγάλος καλλιτέχνης έδωσε το πρόσωπο του αυστηρού τελετάρχη του Πάπα. Με μια βάρκα που πλέει πάνω στα άγρια κύματα των νερών της Κόλασης ταξιδεύει και ο Δάντης του Ντελακρουά στον 19ο αιώνα, ενώ την αίσθησης της πραγματικής κόλασης, μας δίνει η «Σφαγή της Χίου» και η «Μέδουσα» του Ζερικώ. Στον 20ο αιώνα Κόλαση είναι ο Πόλεμος που βλέπουμε μέσα στο μεγαλειώδη πίνακα της Γκερνίκα, ενώ οι «δαιμονισμένοι» βρίσκονται μέσα στις βασανισμένες μορφές των εξπρεσιονιστών.

Αγγελική Φωτεινού Δραματοθεραπεύτρια, Εργοθεραπεύτρια, Κοινωνική Λειτουργός (Εταφεία Κοινωνικής Ψυχιατρικής και Ψυχικής Υγείας, Δομή Αττικής)

Πες μου την ιστορία- Σκόρπιες λέξεις... ψάχνουν νόημα...

Συγγραφείς: **Αγγελική Φωτεινού** Εργοθεραπεύτρια, Δραματοθεραπεύτρια, Κοινωνική λειτουργός και **Όλγα Μουζακίτου** Κοινωνική Φροντίστρια-Επαγγελματίας Ψυχικής Υγείας, **Αγγελική Τσιαξίρη** Κοινωνική Φροντίστρια-Επαγγελματίας Ψυχικής Υγείας, **Σπύρος Παπαγιαννόπουλος** Ψυχολόγος, Νοσηλευτής, **Ιφιγένεια Πάσιου** Ψυχολόγος, **Κική Δαδουλακάκη** Ειδική Παιδαγωγός, Κοινωνική Φροντίστρια - Επαγγελματίας Ψυχικής Υγείας
Εισηγήτρια: **Αγγελική Φωτεινού**

Το περιεχόμενο της εισήγησης θα περιλαμβάνει:

Α Μέρος: Τις διαδικασίες και τις διεργασίες που πραγματοποιήθηκαν με βάση το θέμα: "ΚΟΛΑΣΗ εντός, εκτός", προκειμένου να δημιουργηθεί μια ενιαία ιστορία που θα βασίζεται σε ατομικές ιστορίες - βιώματα - αναμνήσεις των ληπτών των υπηρεσιών ψυχικής υγείας των Μ.Ψ.Α. Αττικής.

Β Μέρος: Πως η ιστορία αυτή έγινε το επίκεντρο της έμπνευσης για τη δημιουργία έργων ζωγραφικής, γλυπτικής και ενός θεατρικού δρώμενου μέσα τεχνικές της δραματοθεραπείας, από εργαζόμενους και λήπτες των υπηρεσιών ψυχικής υγείας των Μ.Ψ.Α. Αττικής

Εύα Χειλαδάκη Εκπαιδεύτρια στο πρόγραμμα "Λόγος και Ύφασμα" της ΑΡΣΙΣ

Ψαραγορά - παίζοντας με κούκλες και σύμβολα

Χρησιμοποιώ κούκλες ραμμένες από γυναίκες του Καταστήματος Κράτησης Γυναικών Ελεώνα Θήβας και διάφορα αντικείμενα σύμβολα, δημιουργώντας μια παράλληλη ιστορία της γυναίκας κρατούμενης με αυτήν του ψαριού.

Νικήτας Χιωτίνης Καθηγητής/Διευθυντής Σχολής Καλλιτεχνικών Σπουδών, ΤΕΙ Αθήνας

Οι χιμαιρικές βεβαιότητες και η ανάγκη ύπαρξής τους

Η κύρια προσπάθεια του ανθρώπου ήταν και είναι η αντιεντροπική του παρουσία. Προς τούτο οι πρωταρχικές του σκέψεις, πράξεις, «τέχνες», επιθυμίες. Αρχική του μέριμνα ήταν η νίκη του καταπάνω στο θάνατο, κάτι που προϋπέθετε την ερμηνεία της ύπαρξής του και του Κόσμου (του), με στόχο να αποκτήσει σε αυτόν υπαρξιακή θέση και ρόλο. Αυτό θεωρούσε -και θεωρεί;- ως ολοκλήρωσή του. Σε αυτό οφείλεται η διαδρομή του από τη Μαγεία στη συστηματική οντολογία, δηλαδή στη φιλοσοφία. Με σκέψη πλανώμενη και περιπλανώμενη, προς ερμηνεία του αοράτου, της προαιώνιας αρχής του Παντός, της ύπαρξης, του ίδιου του εαυτού του. Με επινόηση χιμαιρικών βεβαιοτήτων, χιμαιρικών αλλά αναγκαίων για την ίδια του τη ζωή, πορεύτηκε και δημιούργησε την ιστορία (του). Στη νεωτερική περίοδο οι βεβαιότητες σταδιακά οπισθοχωρούν, παρότι τα «συλλογικά ασυνείδητα» των λαών εξακολουθούν να

αμφισβητούν τα νέα νοήματα περί της ύπαρξης και του Κόσμου. Συνέπεια αυτού η σύγχυση του σημερινού ανθρώπου, μεταξύ ιδεών παλαιών και νέων. Η «χειραφέτηση» και «αυτοπραγμάτωση» του ανθρώπου που επικαλείται η σημερινή «επίσημη» διάνοηση, αποδεικνύονται και αυτές χίμαιρες, με επί πλέον συνέπεια την εσωτερική αποδόμηση του ατόμου: το βαθύτερο «είναι» του δεν συνδυάζεται με τους προβαλλόμενους σαν τρόπους επιβεβαίωσης της ύπαρξής του, τρόποι που συνίστανται στην εγκαθίδρυση επιθυμιών με δομικό τους στοιχείο την αδυναμία εκπλήρωσής τους. Ίδού το αδιέξοδο «εντός» και το αδιέξοδο «εκτός».

Μάνος Χρυσοβέργης Φωτογράφος, Μέλος της bdsm Ομάδας Spank Collective

Φωτογραφία και kink κουλτούρα

Η φωτογραφία εκτός των άλλων μπορεί να λειτουργήσει ως εργαλείο απεικόνισης σεξουαλικής επιθυμίας και αντίστοιχων πρακτικών ή και ως φορέας δημιουργίας ερωτικών νοημάτων που η κυρίαρχη κουλτούρα τις περισσότερες φορές τα καθιστά "αόρατα" και μη κανονικά. Θα προβληθεί το έργο ορισμένων φωτογράφων που προσεγγίζουν "μη κανονικές" περιοχές του ερωτικού.